

PRZEDPŁATA

miesięcznie:
w Radomiu 2 korony
za odn. do domu 25 h.
z przes. poczt. 2.50 h.
Egzem. pojed. 10 hal.

OGŁOSZENIA

za wiersz petitowy
lub jego miejsce:
1-sza strona 1 kor.
Nekrologi 40 hal.
Reklamy 60 hal.
IV-ta strona 20 h.

GAZETA RADOMSKA

WYCHODZI CODZIENNIE.

REDAKCJA otwarta codziennie prócz świąt i niedziel od godziny 12 do 2 po południu.

ADMINISTRACJA otwarta codziennie prócz świąt i niedziel od godziny 9 do 3 po południu.

Adres Redakcji i Administracji: ulica Lubelska Nr. 51.

Komunikat austriacki.

Wiedeń. Urzędowo 12 b. m. Na froncie rosyjskim i bałkańskim: Nic ważnego.

Na froncie włoskim: W niektórych punktach frontu trwają ożywione walki armatnie. Pod Riwą, gdzie nieprzyjacieli usadowił się w kilku przednich rowach i za murem obronnym na południe od Spezone, został przepędzony a temsamem atak włoski został zupełnie odparty.

Komunikat niemiecki.

Berlin. Urzędowo 11 b. m. Na froncie francuskim: Po długotrwałem przygotowaniu armatniem podjęli Anglicy nocą na południe od St. Eloi silny atak przy pomocy granatów ręcznych, który złamał się przed naszą lejową pozycją. Pozycja jest cała w naszym ręku.—W Argonach pod La Fille Morte i na wschód od Vauquois skutkiem kilku eksplozji sami ponieśli straty.

Po obu stronach Mozy także wczoraj była działalność bojowa bardzo ożywiona kontratakami na zajęte przez nas pozycje francuskie na południe od rzeczki Forges między Haucourt i Betkincourt złamały się z wielkimi stratami dla nieprzyjaciela, przyczem liczba jeńców zwiększyła się o 22 oficerów i 549 szeregowców na 36 oficerów i 1.231 szeregowców, a zdobycz na 2 działa i 22 karabiny maszynowe. Przy zajęciu dolnych blokhauzów pod „kruczym lasem“ wzięliśmy dziś w nocy 222 jeńców i 1 karabin maszynowy.

Na południo-zachód od fortu Douaumont nieprzyjacieli musiał opuścić dalsze urządzenia obronne, w których zabraliśmy kilka tuzinów jeńców i 3 karabiny maszynowe.—Nasze baterje zestrzeliły dwa samoloty nieprzyjacielskie w okolicy Ypern.

Na froncie rosyjskim i bałkańskim sytuacja niezmienną.

Nasze instytucje obywatelskie a społeczeństwo.

II.

Kwestja demokratyzacji naszych instytucji obywatelskich przez zaprowadzenie zasady wyborów jest kwestją zasadniczą. Reforma taka zmieniłaby stanowczo stosunek ogółu do tych instytucji, nadałaby im cechy reprezentacyjne, upoważniające je do zabierania głosu w imieniu społeczeństwa miejscowego, stawiania żądań, a nawet sprawowania pewnej władzy społecznej. Ogół będzie musiał sankcjonować pracę i jej kierunek, w każdym razie w dużo większym stopniu, niż to jest dotychczas. Bez wątpienia, ordynacja wyborcza mieć będzie na ustosunkowanie się społeczeństwa do wybieranych przez siebie instytucji duży wpływ. W każdym razie, przy najwięcej nawet ograniczonej ordynacji dokona się demokratyzacja a to zmuszać będzie szerokie masy do współdziałania z wybranymi przez się instytucjami. Jak to w pierwszej części staraliśmy się dowieść, w instytucjach obywatelskich zachodzi ewolucja w tym kierunku, ewolucja, która stopniowo doprowadzić musi do usunięcia tego, zdaniem naszym, najważniejszego szkopułu doby dzisiejszej.

Demokratyzacja instytucji obywatelskich, rozwijając się stopniowo, musi natknąć się na kwestję zasadniczą, jaką jest zupełna jawność spraw i działań instytucji obywatelskich.

Demokratyczny ustrój jakiegokolwiek ciała kolektywnego nie może się pogodzić z poufnością jego działania, poufność dopuszczona może być jedynie w drodze szczególnego wyjątku.

Dotychczasowa metoda prac komitetów obywatelskich i ich ustrój wewnętrzny, nie wymagający bezwzględnie kontroli społecznej, niezależniący od pewnego stopnia komit obyw. od ogółu społeczeństwa, wyrodził zasadę poufności. Zebrania i prace Komitetów i stworzonych przez nie instytucji, do czasu oficjalnego, suchego ogłoszenia ich rezultatów pokryte są mrokiem poufności przed ogółem społeczeństwa, co separuje ogół od ciał obywatelskich, pozwala mu jedynie wglądać w rezultaty, nie tłumaczy jednak procesu, jaki te rezultaty wytworzył. Przyrzeczenie, składane przez każdego z członków Komitetu obywatelskiego co do zachowania tajemnicy wszelkich obrad, zamknięcie drzwi sali obrad zarządu Komitetów przed resztą członków, zebrania plenum przed członkami poszczególnych sekcji, usunięcie przedstawicieli prasy,

Nowy zamach na Grecję

Amsterdam. (BK.) B. Reutera donosi z Aten, że posłowie Anglii i Francji dn. 9 b. m. zawiadomili Skuludisa, że rządy ich zamierzają wylądować wojska na wyspie Kefalonji pod Argostoli, zapewniając, że prawa zwierzchniczo Grecji będą uszanowane.

Prezydent ministrów zaprotestował energicznie przeciw temu. Dn. 10 bm. posłowie ogłosili, że założenie punktu oparcia floty w Argostoli służyć ma jedynie celom obrony a nie ma charakteru obsadzenia.

Mowa króla angielskiego.

Londyn. (B. K.) B. Reutera donosi, że król przyjął w pałacu Buckingham parlamentarzystów francuskich i w przemowie wskazał na wolę narodu angielskiego poprowadzenia wojny, aż zniknie z horyzontu Europy groźba napadu, stojąca na drodze do jej pokojowego rozwoju i postępu. Alians mocarstw, którego tego dokonają, polega nie tylko na wspólnym interesie usunięcia tej groźby, ale także na wspólnych ideałach pokoju i wolności, to są ideały, o które walczą Anglicy w nadziei, zwrastającej codziennie, że zwycięstwo ukoronuje sprawę sprawiedliwą.

Kłeska Anglików nad Tygrysem.

Konstantynopol. (B. K.) Z głównej kwatery donoszą. Na froncie Izaku ponieśli Anglicy znowu krwawą klęskę pod Felahie, przyczem stracili 3.000 zabitych tudzież oficera i kilku żołnierzy w jeńcach. Dn. 9 b. m. po 1½ godzinnem przygotowaniu armatniem nieprzyjacieli zaatakował wszystkimi siłami z prawego brzegu Tygrysu nasze pozycje pod Felahie. Udało mu się wedrzeć do części naszych rowów wśród olbrzymich strat, lecz odrzuciliśmy go wieczór. Na pewnym odcinku naszych rowów naliczyliśmy przeszło 3.000 trupów nieprzyjacielskich. Według zeznań jeńców największe straty poniosła 13 dywizja złożona z Anglików, która walczyła pod Dardanelami.

Otwarcie uniwersytetu w Czerniowcach.

Wiedeń. Po 2-letniej prawie przerwie mają być z dn. 1 maja podjęte wykłady na uniwersytecie niemieckim w Czerniowcach.

Kut-el-Amare przed upadkiem.

Zurych. „Daily News“ donosi, że według telegramn iskrowego z Kut-el-Amara twierdza ta (angielska) bronić się może tylko jeszcze kilka tygodni.

i Mieszysław Pikulski. W głosowaniu brało udział 75 członków. Na reprezentantów wybrani zostali p. p.:

Banderski Jan, Bratz Marjan, Bogacki Romuald, Barwicki Eugeniusz, Blasikiewicz Wacław, Bodalski Bronisław, Cichowski Leon, Cyrkler Paweł, Czój Edward, Dorociński Konstanty, Dorociński Ludwik, Drzazga Stanisław, Gacki Józefat, Gałęzowski Józef, Golmer Józefat, Gałdziński Władysław, Gorczycki Michał, Gallewicz Jan, Jakubowski Eugeniusz, Janicki Ludwik, Kwareczyński Władysław, Kaluscha Stefan, Kaczyna Stanisław, Kluziński Wojciech, Kucharski Stanisław, Krauze Konstanty, Kasprzykowski Juljan, Kowalski Edward, Kucharski Wojciech, Kaczmarek Franciszek, Lewicki Eugeniusz, Łatomski Teodor, Matyjaszkiewicz Teodor, Mazurkiewicz Sykstus, Michalski Walenty, Mirkowski Henryk. Matecki Andrzej. Pajkert Emil, Piekarski Jan, Pomianowski Bolesław, Pakosz Władysław, Pająk Ludwik, Pisarski Mieczysław, Pikulski Adam, Pikulski Mieczysław, Rusinowicz Luejan, Rybakowski Józef, Sawicki Teodozjusz, Suchański Edward, Szafranski Marceł, Szore Kazimierz, Szubiński Feliks, Stankowski Gustaw, Talasiewicz Jan, Wereszczyński Kazimierz, Wolski Władysław, Winnicki Włodzimierz, Widliński Marjan, Wojciechowski Leon ksiądz, Żardecki Stanisław.

— **Z T-wa spożywczego „Opał“.** Na zebraniu ogólnem członków Tow. spoż. „Opał“ przewodniczył p. Marjan Brac, powołał na asesorów: p. p. Ludw. Klinowskiego i Bolesł. Pomianowskiego, sekretarzem był p. Luejan Rusinowicz, do zarządu zostali powołani: p. p. Marjan Brac, Józef Pogorzelski, J. Miecznikowski, Franciszek Myśliwski, Marjan Kozłowski, Ignacy Grajewski i Władysław Gałdziński.

— **Przypomnienie.** W dalszym ciągu akcji, zapoczątkowanej na zebraniu przedstawicieli zarządów stowarzyszeń kobiecych w Radomiu z dnia 2 kwietnia r. b. wszystkie kobiety interesujące się tą kwestją proszone są o przybycie w niedzielę dnia 16 kwietnia o godzinie 3-ciej popołudniu na zebranie, które się odbędzie w sali przy ulicy Skaryszewskiej № 17.

— **Nowa taryfa dla przewozu towarów na c. i k. kolei wojskowej.** Wskutek rowporządzenia Jeneralnej Gubernji wojskowej w Lublinie weszła z dniem 1 lutego 1916 w życie na linjach c. i k. kolei wojskowej nowa taryfa za przewóz towarów cywilnych, żywych zwierząt i zwłok.

Nowa taryfa jest wyższą od taryfy z 1 czerwca 1915 oraz dodatków do niej.

— **Wykaz chorób zakaźnych według Wydziału zdrowia publicznego za dzień 12-IV Tyfus plamisty:** Lubelska 3, 107, Górna 30,—3 przyp. **Tyfus brzuszny** Lubelska 109, **Szkarlatyna** Długa 34 1 przyp. **Róża:** Nowogrodzka 3—3 przyp.

— **Zmarli w par. Radom. dn. 12-IV** Józefa Bujak 1. 15, Józef Skórnicki 1. 5, Juljanna Szymańska 1. 89, Ewa Pętleńska 1. 39.

— **Towary dla Radomia** nadeszły dn. 12-IV 3 wag. węgla, 4 wag. drzewa, drożdże, oleje do smaru, łociowo, papier, mąka, kartofle, skóry cielęce, kozie, bydłce, solone, końskie, manufaktura, cukierki, pasta, porcelana, wino szampańskie, stalowe towary, obuwie, 66 beczek pustych, żelazo—razem w 6 wagonach.

Z ziemi Radomskiej.

+ **Stacja ogierów rządowych** w Opatowie znajduje się przy ul. Ostrowieckiej w zabudowaniach Monopolu.

+ **Oczyszczanie drzew owocowych ze szkodników.** C. i k. Komendant obwodu Opatowskiego ogłasza co następuje:

„Doszło do mojej wiadomości, że bardzo wiele drzew owocowych jest nawiedzonych zarodkami szkodników (poczworkami gąsienie). Ażeby zapobiedz tej plądze, zarządzam, ażeby wszystkie drzewa owocowe obarezone tym płodem szkodników zostały starannie z tych szkodników oczyszczone bezwarunkowo jeszcze w tym miesiącu, a kora pni tych drzew od ziemi aż do wysokości rozgałęzienia ma być mlekiem wapiennem (rozpuszczonem wapnem) posmarowaną. Przy oczyszczaniu drzew ze szkodników należy baczyć na to, ażeby płód tych szkodników nie był zrzucony na ziemię lecz należy go spalić. Nad wykonaniem tego rozkazu mają czuwać wójtowie, sołtysi i organy c. i k. żandarmerji.“

TELEGRAMY

Z działalności łodzi podwodnych.

Berlin. B. „Zam. Mittag“ stwierdza, że od 1 b. m. zatopiono przeszło 80.000 tonn okrętów nieprzyjacielskich. W styczniu zatopiono 20.000 tonn, w lutym 40.000, w marcu 50 okrętów nieprzyjacielskich o pojemności 100.000 tonn, nadto dwa krążowniki o pojemności 18.000.

Humor Asquitha.

Zurych. „N. Z. Ztg.“ donosi, że Asquith nie pozostawił dobrego wrażenia w Watykanie. Miał on oświadczyć papieżowi, że wojna potrwa jeszcze najmniej 5 lat. Przypuszczają, że słowa te wypowiedział dla postrachu.

Rumuńsko niemiecka umowa handlowa.

Berlin. (B. K.) B. Wolffa donosi: Wiadomości z Bukaresztu o zawarciu umowy między Rumunją i Niemcami dotyczącej ułatwień przy wymianie towarów są prawdziwe. Dn. 7 b. m. podpisano w Berlinie umowę, którą oba rządy zobowiązały się na wywóz towarów do innych krajów, z wyjątkiem materiału wojennego przyczem zezwolenia na wywóz nie będą zależne od szczególnych świadczeń wzajemnych.

W umowie tej zgodzono się także na przewóz towarów z innych krajów. Umowa ta, do której przeprowadzenia powołana zostanie specjalna komisja, ma na celu przywrócenie stosunków gospodarczych między oboma krajami, które skutkiem wojny silnie ucierpiały, i ułatwić odpowiednio załatwienie interesów.

Kongres socjalistów francuskich.

Rotterdam. B. Reutersa donosi z Paryża, że kongres socjalistów francuskich 1996 głosami przeciw 960 przyjął uchwałę, że nie nadszedł jeszcze czas podjęcia międzynarodowego współdziałania socjalistów. Zwraca uwagę fakt, że w przeciwnieństwie do kongresu zeszłorocznego, obecnie wyłoniła się znaczna opozycja.

OGŁOSZENIA.

Dr. HERMAN SEINFELD

adwokat i obrońca wojskowy w Krakowie, ul. Straszewskiego 26. 109—3

Całkowite urządzenie sklepu sprzedam tanio. Wiadomość Długa 18 m. 14. 111—3

Zamiast miedzi!!!

Ważne dla obywateli, właścicieli restauracji i t. d.

Znana fabryka wyrobów metalowych i maszynek gazowo-naftowych B. Hochman w Radomiu ul. Lubelska 9 poleca:

Wanny cynkowe i ocynkowane, piece żelazne ocynkowane do wanian, kotły do bielizny i t. d.

Również wykonuje się remonty dachowe i wszelkie roboty w zakres blacharstwa wchodzące. — Niezależnie od drożyzny materiałów—ceny przystępne, o czem przekonać się proszę!

101-10

MAGAZYN BRONI

i wszelkich przyborów myśliwskich

poleca

R. GLINIECKI i S-ka

W KRAKOWIE, ul. Szewcka № 2.

58—7